

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

163. An etiam in pœnis, quæ non exigunt factum hominis ad exequendum, sit necessaria declaratoria.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

sententia transit in iudicatum, non esse tractandum de illius iniustitia. Lott. nu. 21. in specie citans Angel. *conf. 302. n. 3. Zaf. consil. 3. n. 3.*

3. Tertio quod hinc profluit, & spectat utriusque sententia diversimodam executionem. Quod lex sive penam inferri imperet, sive eam ipsamet irroget, semper intendit fieri, seu dari executioni ministerio & auctoritate iudicis, juxta Bald. in *auth. qui semel. c. quem, & quando iudic. Lott. nu. 22.* citans insuper Felin. in *c. Rodolphus. de rescrip. n. 34.* ita ut si lex jubeat privari, iudex pronunciare debeat privandum, & non declarare privatum; hoc enim pronunciaret contra juris intentionem, idque, etiam si factum esset notorium. Lott. n. 23. citans Felin. *ubi ante n. 37.* si autem lex ipsamet privet, iudex pronunciare debet super facto, cujus causa irrogata est privationis poena; super hac autem minime ejus sententia est necessaria, quia super hac lex ipsa pronuntiat. Lott. n. 24. Unde in primo casu sententia iudicis est de essentia poenae, in secundo de essentia executionis tantum. Lott. nu. 25. ex Bald. & Felin. Adeoque hac sit ratio necessitatis istiusmodi declaratoriae iudicis super facto, dum poena ipso jure imponitur, ita ut illius executio de facto aliter attendari nequeat. Lott. nu. 62. citans Gl. in *c. praesenti. v. constituit. de poenis. Jo. And. & Gemina. in c. 1. de homicid. in 6. Felin. loc. cit. n. 35.* cum plurimis per hunc citatis. Unde dum pender discussio, an sit locus privationi ipso facto inducta, reus manentem debet in sua possessione. Lott. n. 28. citans Rot. in *Tullens. monasterij. 15. Febr. 1610.*

4. Quarta differentia est, quod sententia legis nullam provocatione seu appellatione suspendatur, quod minus secum trahat executionem. *l. fin. ff. de appellat. eam, non cognitore aliquo, sed mente ipsius legis promovente ac moliente.* Lott. nu. 51. & 52. a sententia vero hominis detur appellatio. Vide de hoc dicenda pluribus post aliquot quaestiones.

Quaestio 163. Num igitur etiam in poenis, quae non exigunt factum hominis ad executandum, sit necessaria istiusmodi declaratoria?

Respondeo: Esse id admodum controversum inter Auctores. Negativam, seu quod ea opus non sit, tenent Bald. in *l. qua sub condicione. §. ult. n. 3. ff. de condit. Felin. l. c. n. 28. Prob. ad monach. in c. si cui. n. 6. Decius cons. 145. n. 4. & alii apud Lott. loc. cit. nu. 30.* affirmativam tenent Gl. in *elem. ult. v. constituit. de censibus. Anchar. ibid. n. 4. & 5. Archid. in c. felicit. n. 14. Jo. And. n. 4. & c.* quos citat, & quorum sententiam veriolem affirmat Lott. nu. 31. De cetero, ubi factum, ex quo concluditur delictum, est notorium, nullam istiusmodi sententiam declaratoriam opus esse, conveniunt omnes, praecipue scribentes in *c. cum non ab homine. de iudic. Lott. nu. 32.* citans in specie Abb. *ibid. n. 29. Felin. ubi supra. n. 37.* Et sic quoque ait Garc. *p. 11. c. 10. n. 36.* dum privatio beneficii esset notoria, non esse opus sententiam declaratoriam delicti, sed ante hanc teneri delinquentem illud dimittere: data autem hac notorietate, sufficere assignationem termini ad excusandum factum, ut mox, eo elapso, procedatur ad executionem poenae, ait Lott. n. 33. ex Gemina. in *c. cum secundum. de heretic. in 6. n. 3.* licet subdat n. 34. ex Felin. *ubi*

ante. vi. n. 37. nec id praecise necessarium, nisi ubi agitur de praedictio irretractabili.

Quaestio 164. Cum C. consuluit. 14. de appellat. dicatur: pleraque iudicantur notoria, quae non sunt; unde constituatur hac notorietas?

1. Respondeo primo: pro hac qualitate notorietatis inducenda exigi, ut non solum res veritas justificetur ex facto; sed cum hac ipsa qualitate, quod ea notoria sit. Lott. *cit. q. 18. n. 38.* citans Rot. *decis. 6. de except. n. 4. in novis. Surdum conf. 188. n. 13. & c.*

2. Secundum notorium non esse, quod simpliciter verum est, vel etiam manifestum; sed cujus veritas publice, adeoque majori parti populi est pateus, ut ideo nullo modo valeat celari. Lott. nu. 39. citans Surdum *ubi ante. Paris. conf. 1. n. 34.* subjungit tamen Lott. n. 41. id non adeo ruditer intelligendum, quod minus ad constituendum simplex notorium facti sufficiat id gestum coram decem hominibus, juxta Cynum in *l. ea quidem. c. de accusat. n. 1. & 2.* cum multitudo conficiatur ex turba, turba autem a numero decem hominum. *l. 4. ff. vi honor. rapt.*

Quaestio 165. Qualiter hac notorietas elidatur, & justificanda?

1. Respondeo ad primum: Si is, contra quem intenditur hac notorietas, factum simpliciter inficietur, ex hac sola negatione diffuit hac circumstantia, seu qualitas notorietatis. Lott. *cit. q. 18. n. 43.* citans Felin. in *c. Rodolphus. de rescrip. nu. 37.* Unde

2. Respondeo ad secundum: Etsi aliis factis sit, notorium allegare. Lott. n. 44. citans Franc. Gemina. Cardin. id tamen non sufficit; dum hoc ipsum in dubium revocatur. Lott. *ibid.* ex Felin. in *c. si clericus laicum. de foro comp. n. 3.* Nam ubi aliquid debet constare (uti debet in praesenti, dum irrogata poena ipso jure, opus non est declaratoria iudicis, debet constare de notorietate facti) non sufficit id allegari. Lott. n. 45. qui etiam subdit n. 46. ex Jason. in *l. si vero. ff. qui satis non coguntur. n. 12.* vix excogitabilem esse casum, in quo evitari possit necessitas justificandi hanc notorietatem, etiam si illa plus quam vera sit; cum licet innotescat aliis, tamen adhuc non sit cognita iudici tanquam iudici. Quod ipsum ut praeteretur, necessaria est causa cognitio, praevia citatione partis. Lott. n. 47. citans Ferret. *conf. 31. n. 35. & Rott. decis. 25. n. 8. p. 1. divers.* Nisi agatur de notorio facti permanentis. Lott. n. 48. citans Abb. in *c. dudum. de Elect. n. 6.* Etsi itaque necessaria sit simplex justificatio notorietatis, non tamen requiritur speciale pronuntiatum super ipsa hac notorietate: Et qui id requirunt, potius id requirunt ad majorem cautelam, quam ex necessitate. Lott. n. 49. citans Cardin. in *Clem. Pastoralis. de re iudic. Atque hac procedere, ait Lott. n. 50.* ubi idem est cognitor delicti & executor sententiae legis. Secus dicendum, si hi diversi sunt. Sic v. g. beneficio privatum ipso jure ob delictum, passumque sententiam (intellige declaratoriam per iudicem cognitionis, sive qui de delicto cognovit) adhuc pro spoliatione beneficii debere citari per iudicem, ad quem pertinet privatio, etiam si delictum per sententiam dicatur